

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/18693

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 615
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-18693)

30 Mart 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 17.03.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-29710 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'ün tarafıma tevcih ettiği 7/18693 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
-Önerge Cevabı (1 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18693)**

Sorular 1, 2:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu sahasında bir nükleer güç santralının tesisine ve işletimine dair işbirliğine ilişkin anlaşmayla ve kurulacak Akkuyu nükleer santrali ile ilgili olarak 7/16732 sayılı soru önergesi ile 9 adet sorunun yanıtlanmasını istemiştım. Her ne kadar Bakanlık, 03.2010 tarih 013391 sayılı yazısını, cevap olarak göndermişse de, Bakanlığın cevap yazısının sorularla birlikte incelendiği taktirde; soru önergemdeki bazı sorulara hiç cevap verilmediği, bazı sorulara soruyla ilgisi olmayan cevaplar verildiği, bazı sorulara ise oldukça kaçamak cevaplar verildiği görülecektir. Soru önergesindeki;

3-Bunun yanı sıra santralin yapılması planlanan alanın 1/100.000'lik planlarda bölge turizm alanı olarak kabul edilmiştir. Söz konusu projenin gerçekleşmesi için alınması gereken izinlerden biri de ÇED olur raporudur. ÇED raporunun alınması sırasında bölgesel etkileri de dikkate almak gerekliliği karşısında-turizm-alanı ilan-; edilen bir bölgede yapılmak istenen NGS'nin turizm bölgesi çalışmalarını ne yönde etkileyeceği dikkate alınmış mıdır? şeklindeki soruya verilen cevapta; "Akkuyu'da kurulması planlanan santralin TAEK tarafından lisanslanması aşamasında, santral işletiminin neden olduğu radyasyonun, kabul edilmiş sınırları aşmaması ya da santral çevresindeki nüfus yoğunluğunun acil durum önlemlerinin alınmasına imkan vermesi durumları gereken hassasiyetle değerlendirilecektir denilmektedir. Bu durumda;

-"..Santralin TAEK tarafından lisanslanması aşamasında santral işletiminin neden olduğu radyasyonun, kabul edilmiş sınırları aşmaması ya da santral çevresindeki nüfus yoğunluğunun acil durum önlemlerinin alınmasına imkan vermesi durumları gereken hassasiyetle değerlendirilecektir.." şeklindeki sözlerle ne kastediliyor?

-Halk Boşaltma Planı ve Radyasyon yayılım haritası konuları çok önemli olup, lisans aşamasında IAEA normlarına, kurallarına göre bu önlemlerin, lisanslamanın bir ana parçası olduğu dikkate alındığında;

Ciddi bir kaza olması durumunda bu bölgede "Halk Boşaltma Planı" var mıdır? Halk Boşaltma Planı varsa planın alt yapısı var mıdır? Ciddi bir kaza sonucu yayılacak radyasyonun meteorolojik bir haritası çıkarılmış mıdır?

Cevaplar 1, 2:

7-16732 sayılı yazılı soru önergeniz süresi içerisinde, yukarıda söz ettiğinizin aksine, sorular açıklayıcı olarak cevaplanmış olup dolayısıyla tatmin edici cevaplar verilmediği hususu gerçeği yansıtmamaktadır.

Nüfus, nükleer santralin hem normal işletme koşulları hem de acil durum planının uygulanması kapsamında lisanslama aşamasında dikkate alınan önemli bir unsurdur. Santralin lisanslanabilmesi için, normal işletme koşullarında ve tasarımda dikkate alınan kazalarda tesis çevresinde yaşayan insanların maruz kalabileceği radyasyon dozlarının mevzuatta tanımlanan sınırların altında kalındığının gösterilmesi gereklidir. Santralde meydana gelebilecek ciddi (tasarımda dikkate alınanların ötesinde) bir kaza olması durumu için tesisin acil durum planının hazır olması da lisans için diğer bir gerektir. Santralin saha araştırmaları aşamasında acil durum planlama bölgesi belirlenecek ve acil durum planlama bölgesi içinde tahliye ve sığınma gibi acil durum önlemlerinin uygulanabilirliği bölgenin nüfus yoğunluğu, altyapı vb. özellikleri dikkate alınarak değerlendirilecektir. Santral çevresindeki geçici nüfus artışları da bu değerlendirmelerde dikkate alınacak olup, halkın boşaltma planı da Valilik tarafından bu süreçte hazırlanacaktır.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) ancak yukarıda bahsedilen bilgi ve belgelerin uygunluğuna karar verdikten sonra lisans verecektir.

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18693)**

Soru 3:

Bu konularda TAEK'in bilgi ve teknolojik alt yapısı yeterli midir? Örneğin, Ermenistan'daki Dünya'nın en eski ve en tehlikeli reaktörü olarak IAEA tarafından da kabul edilen Metsamor santralinde meydana gelecek bir kaza sonucunda Iğdır ve Kars vilayetlerinde bu güne kadar TAEK nasıl önlemler almıştır veya böyle bir deneyimi var mıdır?

Cevap 3:

TAEK ulusal ve uluslararası ölçekte düzenlenen acil durum tatbikatlarına düzenli olarak katılmaktadır. Ayrıca, Metsamor santralinde olabilecek ciddi bir kazanın radyolojik sonuçlarının tahmin edilmesine ilişkin çalışmalar da TAEK tarafından yürütülmektedir. Bunun yanı sıra, ülkemizin potansiyel nükleer tehlikelere karşı önceden hazırlıklı olması amacıyla havadaki gama radyasyon düzeyindeki artışın algılanması esasına dayanan ve ülkemizi etkileyebilecek düzeyde radyasyon sızıntısı olması durumunda uyarı verecek olan Radyasyon Erken Uyarı Sistemi Ağı (RESA) dedektörleri tarafından bilgisayar bağlantılı olarak alınan ölçümler TAEK Kriz Merkezi tarafından sürekli olarak (7/24) takip edilmekte ve kişilerin maruz kaldığı radyasyon seviyelerini belirlemek ve çevresel radyasyon seviyesindeki önemli değişiklikleri tespit etmek amacıyla çevre radyoaktivitesi izlenmektedir. Metsamor'a yakın illerden; Iğdır'da Merkez, Karakoyunlu, Tuzluca ve Aralık ilçeleri ile Aralık-Alican ve Aralık-Gaziler, Ağrı'da Merkez ve Doğu Beyazıt ilçelerinde, Van'da Merkez, Başkale, Çaldıran, Muradiye ve Özalp ilçelerinde, Kars'da Merkez, Dığor, Sarıkamış ve Akyaka ilçelerinde, Ardahan ilinde, Artvin'de Merkez ve Hopa ilçelerinde, Hakkâri'de Merkez, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerinde ve Şırnak ilinde olmak üzere toplam 24 adet kurulu RESA dedektörü bulunmaktadır.

Metsamor Nükleer Santralinde meydana gelebilecek olası bir radyasyon sızıntısı durumunda, Ermenistan Hükümeti'nin uluslararası bildirim anlaşmaları gereği Uluslararası Atom Enerjisi Ajansına haber vermesi veya sınır bölgelerimizde yerleşik olan RESA İstasyonlarından radyasyon alarmı alınması durumunda, TAEK Kriz Merkezi toplanarak mevzuat ve belirlenmiş planlar çerçevesinde yapılması gereken iş ve işlemleri yerine getirecektir.